

РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ МЕТОДУ ДИСКУСІЇ У ФОРМУВАННІ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ

Рудакова О.І.

Коледж Національного фармацевтичного університету

В процесі інтеграції України в Європейський освітній простір змінились вимоги до майбутніх спеціалістів. Підготовка спеціалістів передбачає не тільки формування професійних знань, умінь і навиків, які необхідні в практичній діяльності, але і формування ключових компетентностей.

Ключові компетенції - це сукупність базових знань, умінь, особистих якостей, які дозволяють людині бути успішною, в будь-якій ситуації досягати бажаних результатів.

Тому одним з важливих завдань сучасної вищої школи є формування конкурентоспроможної особистості, творчої, здатної адаптуватися до різних соціальних умов, яка володіє внутрішньою культурою, гнучкістю і мобільністю на ринку праці та професій і розвинутими комунікативними здібностями.

Отже, компетентність – це здатність встановити зв'язок між знаннями-уміннями і ситуацією.

Для формування ключових компетентностей необхідна наявність певних умов:

- підвищення якості викладання шляхом удосконалення навчально-виховного процесу і впровадження інтерактивних методів навчання;
- зміни форм та методів навчальної діяльності студентів, бо вони орієнтовані на активну спільну навчальну діяльність, спілкування, взаємодію викладача і студента, що дозволяє відбудувати освітній простір для самореалізації студента.

Саме філософії належить прерогатива в розробці всеосяжних концепцій, інтеграції і консолідації людського суспільства. Філософія вчить думати і розмірковувати. Викладання даної дисципліни побудовано на використанні

інтерактивних методів навчання: дискусії, дебатів, проектів, кейс-методу та «мозкового штурму».

Дисципліні «Основи філософських знань» у підготовці сучасного спеціаліста відводиться важлива роль у суспільстві.

Дискусія є ефективним методом у викладанні філософії.

Мета даної статті: показати роль і значення методу дискусії у формуванні ключових компетентностей студентів.

Дискусія (від латинської *discussio* – розгляд, дослідження) – спосіб організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу прийняття рішень у групі шляхом обговорення будь-якого питання чи проблеми. Дискусія забезпечує активне включення студентів у пошук істини шляхом співставлення різних думок, точок зору, створює умови для відкритого висловлювання ними своїх ідей, позицій, ставлення до обговорюваної теми і володіє особливою можливістю на установку її учасників у процесі групової взаємодії.

Необхідною умовою ефективної дискусії є попередня підготовка до неї студентів – накопичення ними необхідних знань, без яких дискусія стає беззмістовною, формальною.

Дискусія як одна з форм активізації мислення студентів передбачає:

- вибір обґрунтування теми;
- чітке формування запитань;
- складання списку необхідної літератури;
- притягнення студентів до активної підготовки до дискусії;
- керівництво процесом з боку викладача або студента;
- підведення підсумків.

Успішність дискусії залежить і від уміння викладача її організувати, і від уміння керувати.

Студенти заздалегідь повинні ознайомитися з правилами роботи в ході дискусії:

- правило піднятої руки;
- слухати і чути один одного;

- критикувати ідеї, а не особистість;
- дотримуватися регламенту;
- стримувати емоції;
- ілюструвати свої думки прикладами, фактами;
- участь у дискусії кожного студента;
- вислуховувати аргументи «за» і «проти» і пояснення до них.

«Дискусія» і «формування ключових компетентностей». Ці поняття взаємопов'язані тому, що дискусія – це метод пізнавальної діяльності, спрямованої на формування ключових компетентностей студента.

Подібна форма навчання стимулює інтерес до проблем філософії, розвиває навички спілкування в колективі, уміння сперечатися, відстоювати свою точку зору, вчить конструктивному діалогу.

Організація і проведення дискусій у різних формах на заняттях і позаурочний час (вікторини, прес-конференції, філософські читання, брейн-ринги) є обов'язковими у викладанні філософії.

Дискусія завжди спрямована на обговорення якої-небудь актуальної проблеми, водночас складної і суперечливої, з якої існує різко протилежні точки зору. В рамках проблеми життя і смерті актуальною є проблема евтаназії як засобу, що полегшує за допомогою лікаря (або когось іншого) відхід з життя смертельно хворої і тяжко страждаючої людини.

Студентам прогнозується винести на «Дебати» тему: «Евтаназія: милосердя чи злочин? Філософська проблема осмислення смерті та безсмертя».

Мета даної дискусії: розглянути цю проблему з різних боків, допомогти студентам зорієнтуватися у різноманітності думок і концепцій, зібрати, користуючись різними джерелами, якомога більше інформації, осмислити її, навчити студента відстоювати свою точку зору і, користуючись доказовими інструментаріями, вміти переконати своїх опонентів. При підготовці до дебатів кожен студент повинен самостійно обдумати проблему, сформулювати тези для обґрунтування доказу або спростування тієї або іншої точки зору.

Студенти знайомляться з зарубіжними публікаціями з цієї проблеми, використовують інформації ЗМІ, інтернет-ресурс, художню літературу, міжпредметні зв'язки філософії, медицини, соціології.

Зібраний матеріал з даної проблеми дозволяє визначитися студентам, яку точку зору вони будуть відстоювати і об'єднатися в мікрогрупи.

Вивчаючи проблему еутаназії і готуючись до дебатів, використовують результати анкетування серед різних соціальних і вікових груп, які проводять самі студенти, а також відеофрагменти, що демонструють протилежні позиції з проблеми легалізації еутаназії. Аргументи для підтвердження точки зору повинні бути переконливими, обґрунтованими.

Метод роботи малими групами є продуктивним. Об'єднання знань, зусиль декількох студентів у групі, повна колегіальність додають сміливості і впевненості, дозволяють подолати страх у випадку неправильної відповіді.

Психологічна впевненість сприяє результативній роботі.

Підводячи підсумок дискусії, доцільно запропонувати найбільш підготовленим студентам проаналізувати виступи своїх товаришів, даючи їм аргументовану оцінку.

В кінці дискусії викладач робить висновки про проведену дискусію, вказуючи на помилки і досягнення студентів.

Переваги дискусії:

- дає імпульс проблемному навчанню;
- формує вміння формулювати думки; аргументувати їх;
- формує навички критичного мислення;
- стимулює пізнавальний інтерес;
- збагачує зміст відомого матеріалу, допомагає його засвоєнню і закріпленню;
- виховує толерантність, повагу один до одного, відповідальність, самостійність мислення.

Таким чином, у процесі системного, цілеспрямованого навчання, використовуючи дискусійний метод у викладанні основ філософських знань,

підвищується не тільки якість знань майбутніх фахівців, але і формуються ключові компетентності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Иванцев Д.А. На какие вызовы современного общества отвечает использование понятий ключевая компетенция и компетентностный подход в образовании? // Серия «Оценка качества образования» / отв. ред. Курнешова Е.М.: Моск. Центр качества образования, 2008. с 3-56.
2. Зимняя И.А. Ключевые компетенции - новая парадигма результата современного образования // Интернет-журнал «Эйдос». – 2006.
3. Трайнев В.А. Учебные деловые игры в педагогике, экономике, менеджменте, управлении, маркетинге, социологии, психологии. Методология и практика поведения [Текст] / В.А. Трайнев. М.:, 2005.
4. Труфанова О.В. роль игровых методов в преподавании философских дисциплин и формировании способности мыслить // Гуманитарные научные исследования. – Июнь 2012. - №6 [Электронный ресурс]. [URL:http://human.snauka.ru/2012/06/1318](http://human.snauka.ru/2012/06/1318).
5. Балакірова С.Ю., Павленко В.В. інформаційна компетентність управлінця в контексті «культури реальної віртуальності» / вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка. 2012. Вип. 1